

Kotihoidon lääkeautomaatin hankinta

Kuntoutusjohtaja Mikko Tapio Korhonen Vanhuspalvelujen tukipalvelut

Turvallinen lääkehoito on keskeinen osa kotihoidon asiakkaan hoitoa ja potilasturvallisuutta. Lähes kaikilla kotihoidon asiakkailla on säännöllinen lääkitys. Noin 70% lääkehoidon asiakkaista tarvitsee valvontaa lääkkeen ottamiseen. Perinteisesti lääkehoidon toteuttaminen kotihoidossa edellyttää hoitajien tekemiä kotikäyntejä lääkkeenoton onnistumiseksi. Lääkkeiden ottaminen tukeutuukin paljolti kotikäyntityöhön ja sitoo henkilöstöresursseja, erityisesti aamu- ja iltaiikseen. Kuopion kotihoidossa yhtenä strategisena tavoitteena on parantaa palvelujen tarkoituksenmukaisuutta sekä löytää laadukkaita vaihtoehtoja työvoimaperusteisille palveluille.

Läähkehoidossa lääkeannosautomaattien käyttö on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suomessa ratkaisu on käytössä noin 50 paikkakunnalla. Kokemukset ovat olleet hyviä. Tutkitusti lääkeannosautomaatit ovat aito vaihtoehto kotikäynnille, mutta ennen kaikkea lääkeannosautomaatti parantaa lääkehoidon laatua sekä tukee ikääntyneen henkilön itsemääräämisoikeutta ja omatoimisuutta.

Läähkeannosteluautomaatti tarkoittaa palvelukokonaisuutta, joka muodostuu kotiin asennettavasta lääkeautomaatista sekä etähallintaso-veluksesta, jolla hallitaan asiakkaiden koteihin sijoitettuja automaatteja ja niiden asiakkuustietoja.

Läähkeautomaatti hyödyntää koneellista annosjakelua, jonka piiriin kotihoidon asiakkaat kuuluvat. Automaatti ilmoittaa puheäänellä ja valomerkeillä asiakkaalle muistutuksen lääkkeenotosta, jolloin asiakas voi itsenäisesti ottaa lääkkeet.

Automaatin toiminnan taustalla oleva järjestelmä valvoo lääkkeenottoa. Jos se havaitsee poikkeaman (ts. lääke jää ottamatta), järjestelmä lähettää hälytyksen sosiaali- ja terveystalvelujen tilannekeskukseen (sote-tike) kotihoidon turvapalvelujen hälytyspäivystäjälle. Kotihoidon ammattilaiset voivat sen jälkeen varmistaa ja ohjata asiakasta lääkkeenotossa. Järjestelmä kerää myös tilastotietoa organisaatiotasolla yleisesti käyttäjien lääkehoidon toteutumisesta ja poikkeamatilanteista.

Kuopion kotihoidon tavoitteena on, että:

- 1) 15% (noin 220 as.) kotihoidon asiakkaista kuuluu lääkeannosautomaattipalvelun piiriin, ja
- 2) lääkeannosautomaatti korvaa keskimäärin 21,3 kotikäyntiä/asiakas/kk.

Läähkeannosautomaatin kohderyhmänä ovat muun muassa lievästi muistisaira- at ja mielenterveyskuntoutujat sekä asiakkaat, joilla on aikakriittisiä lääkkeitä, kuten Parkinson -lääkkeet.

Markkinakyselyn perusteella lääkeannosautomaatin kuukausikustannus jatkuvana palveluna on 214€/kk:ssa. Palvelun käyttöönoton kustannukset ovat arviolta 175 000 euroa.

Neljän vuoden lääkeannosautomaatin kokonaiskustannus on noin 2 435 000€.

Arviomme mukaan lääkeannosautomaatti korvaa yhdeltä asiakkaalta 21,3 kotikäyntiä kuukaudessa. Kun yhden kotikäynnin keskimääräinen hinta on 22 euroa, tämä tarkoittaa 220 lääkehoidon asiakkaalla neljän vuoden aikana 4 950 000 euron arvosta perinteistä kotikäyntityötä.

Hankinta toteutetaan alustavan suunnitelman mukaan Pohjois-Savon alueellisena hankintana. Alueellisessa hankinnassa käyttöönoton kustannukset jaetaan organisaatiokohtaisesti tasaeriin ja jatkuvan palvelun kustannukset lääkeautomaattien määrien mukaisesti.

Kehittämistyö suunnitellaan toteutettavaksi osana tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmaa sekä sote-rakenneuudistusta tukevaa alueellista kehittämistyötä.

Hankinnan käyttöönottokustannukset on ensisijaisesti tavoitteena rahoittaa valtionavustuksella. Jos hankintaan ei myönnetä valtionavustusta, hankinnan kustannuksista vastaavat organisaatiot. Kuopion kotihoidolla on määrärahavaraus palvelun käyttöönotolle vuoden 2020 talousarviossa. Hankintaan osallistuvia organisaatioita ovat tämän hetken tiedon mukaan Kuopion kaupunki, Ylä-Savon SOTE ja Siilinjärven kaupunki.

Vaikutusten arviointi

Lääkehoidon laadun paraneminen, kotihoidon asiakkaiden itsemääräämisoikeuden tukeminen, palvelutuotannon kustannustehokkuus.

Esitys

Kuntoutusjohtaja Mikko Tapio Korhonen:

Perusturva- ja terveyslautakunta päättää antaa Sansia Oy:lle toimeksianton lääkeannosautomaatin kilpailuttamisen käynnistämiseksi seudullisena yhteistyönä ja valmistelusta yhdessä viranhaltijoiden kanssa.

Edelleen perusturva- ja terveyslautakunta päättää, että Sansia Oy tekee kilpailutuksen pohjalta syntyvän hankintapäätöksen.

Valmistelija

Kaija Kokkonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 6407

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy kuntoutusjohtajan esityksen.

Päätös

Lautakunnan puheenjohtaja Neeta Röppänen ilmoitti olevansa yhteisöjäävi tämän asia käsittelyyn ja poistui kokouksesta klo 16.22

Tämän asian käsittelyn ajan puheenjohtajana toimi varapuheenjohtajana Vesa Linnanmäki.

Perusturva- ja terveystalautakunta hyväksyi yksimielisesti apulaiskaupunginjohtajan ehdotuksen.

Puheenjohtaja Neeta Röppänen palasi takaisin kokoukseen klo 16.28 tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

KUOPIO

Pöytäkirja

5/2020

4 (4)

Kuopion kaupunki

Perusturva- ja terveystalokunta

19.05.2020

49 §